

Ай Вейвей, *Щоб відшукати*, 2014

скульптура

Китайський художник створив у Брудно скульптуру, яка представлена незвично – її помістили під землю. У трьох глибоких ямах, розташованих у кутах невидимого трикутника, були поховані розбиті копії китайської вази середини XIV століття. Місця, де зберігаються ці фрагменти, не позначені, а зелень, що проростає на них, допоможе їх повністю приховати. Залишиться тільки міф, історія. Шматки порцеляни, як свідчення давньої цивілізації, можуть бути коментарем до історії воєнних руйнувань та реконструкції Варшави.

Творчість найвідомішого сучасного художника з Китаю є унікальною для Брудненського Парку Скульптур. Це єдина невидима для публіки робота, що, більш того, була виконана на відстані. У 2011-2015 роках через конфлікт з урядом Китаю Ай Вейвей не зміг виїхати з країни. Тож надіслав до Польщі детальну інструкцію з монтажу роботи. Спілкування було двостороннім – учасники проекту зняли для нього відеолістівку з Брудно.

Порцелянова ваза, на основі якої Ай Вейвей зробив синьо-червону копію в 2005 році, була, швидше за все, виготовлена між 1330 і 1370 роками, за часів монгольської династії Юань. На ній зображений стратег і вчитель Ван Сюй, також відомий як Майстер Долини Духів, який сидить на возі, запряженому тигром і пантерою. Репліки були розбиті та пронумеровані художником, а потім, за його вказівкою, поховані в парку в Брудно. Триста кілограмів битої порцеляни лежать під землею, але на поверхні ці місця не позначені.

Щоб відшукати поєднує в собі мотиви, характерні для творчості митця: розповідає про значення об'єкта як продукту людських рук, досліджує зв'язок між витвором мистецтва та копією, а також звертається до археології – розглядаючи землю як матерію, яка не

тільки несе пам'ять, але й оберігає те, що є дорогоцінним. Будучи найдавнішим ранньосередньовічним поселенням сучасної Варшави, Брудно є ідеальним місцем для пошуку слідів минулого. Місто приховувало (і досі приховує) безцінні свідчення історії, такі як архіви Варшавського гетто, які Емануель Рінгельблюм поховав у металевих скринях і молочних бідонах. Ця розповідь історії через землю стосується ще одного контексту, а саме релятивізму часу. Можливо, через роки, наступні покоління забудуть про Брудненську скульптуру, або навпаки, пам'ять про неї буде постійно присутня завдяки історії, яка її підтримує. Можливо, у далекому майбутньому представники людської чи нелюдської цивілізації знайдуть у Брудно закопані старовинні китайські вазы і на основі розбитого посуду складуть власні історії про минуле.